

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 6Co/64/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1111244833
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 07. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Darina Kuchtová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2015:1111244833.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Dariny Kuchtovej a členov senátu JUDr. Martina Murgaša a JUDr. Branislava Krála v právnej veci navrhovateľky: U. J., R.. XX.XX.XXXX, bytom J. XX, D., zastúpená: FUTEJ & Partners, s.r.o., so sídlom Radlinského 2, 811 07 Bratislava, IČO: 35 955 341 proti odporcovi: Slovenská republika, zastúpená Národnou bankou Slovenska, so sídlom ul. Imricha Karvaša 1, 813 25 Bratislava v konaní o náhradu škody vo výške 10.237,55 eur s príslušenstvom, na odvolanie navrhovateľky proti rozsudku Okresného súdu Bratislava I v Bratislave zo dňa 23.10.2014, č. k. 15C/210/2011 - 224 a proti uzneseniu Okresného súdu Bratislava I v Bratislave zo dňa 08.01.2015, č. k. 15C/210/2011 - 253, takto

rozhodol:

Krajský súd v Bratislave rozsudok Okresného súdu Bratislava I v Bratislave zo dňa 23.10.2014, č. k. 15C/210/2011 - 224, v napadnutej časti, **p o t v r d z u j e**.
Napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa zo dňa 08.01.2015, č. k. 15C/210/2011 - 253, **p o t v r d z u j e**.
Odporcovi sa náhrada trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a**.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa zamietol návrh navrhovateľky na začatie prejudiciálneho konania pred Súdny dvorom Európskej únie podľa čl. 267 Zmluvy o fungovaní Európskej únie a zároveň zamietol návrh navrhovateľky vo veci samej. Odporcovi náhradu trov prvostupňového konania nepriznal.

Navrhovateľka sa návrhom z 22.12.2011, doručeným súdu 30.12.2011 a doplnený podaniami z čl. 26, 110, 121 a doručené tiež na pojednávaní dňa 23.10.2014 domáha, aby súd zaviazal odporcu na náhradu škody vo výške 10.237,55 EUR s príslušenstvom, titulom nesprávneho úradného postupu Národnej banky Slovenska (ďalej už len NBS) pri výkone dohľadu nad PODIELOVÝM DRUŽSTVOM SLOVENSKEJ INVESTÍCIE. Navrhovateľka svoj návrh odôvodnila tým, že ako členka PODIELOVÉHO DRUŽSTVA SLOVENSKEJ INVESTÍCIE (ďalej už len Družstvo) vložila peňažné prostriedky do Družstva za účelom ich zhodnotenia, nakoľko Družstvo zhromažďovalo peňažné prostriedky od svojich členov a zabezpečovalo ich zhodnocovanie podľa zákona č. 566/2001 Z.z. o cenných papieroch a investičných službách a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o cenných papieroch ZoCP). Družstvo tak robilo na základe verejnej ponuky v rámci Prospektu investície, ktorý schválil Úrad pre finančný trh rozhodnutím B. -XXX/XXXX/SPI z 21.03.2002, ktoré nadobudlo právoplatnosť 28.03.2002. Nadobúdanie majetkových hodnôt z peňažných prostriedkov zhromaždených na základe verejnej ponuky Družstva a ich spravovanie v rámci Prospektu investície upravovala zmluva, ktorú uzatvorili ako zmluvné strany Družstvo a CAPITAL INVEST, o.c.p., a.s. (ďalej Obchodník s CP) s názvom Zmluva o správe portfólia cenných papierov, uzavretá podľa zákona o cenných papieroch, o správe aktív podľa Obchodného zákonníka, ktorá bola menená a doplňovaná. Miera zhodnotenia peňažných prostriedkov vložených navrhovateľkou do Družstva mala byť v súlade s Prospektom investície a podľa zmluvy vo

výške 8% p.a.. Družstvo na zhodnocovanie peňažných prostriedkov používalo výhradne spoločnosť CAPITAL INVEST, o.c.p.. Obchodník s CP vykonával činnosť obchodníka s cennými papiermi podľa zákona o cenných papieroch č.566/2001 Z.z., na základe povolenia na poskytovanie investičných služieb NBS do 01.03.2011, kedy NBS bolo odobraté povolenie na poskytovanie investičných služieb. Nad činnosťou Družstva a Obchodníka s CP mala právomoc vykonávať dohľad NBS v súlade so zákonom č. 566/1992 Zb. o Národnej banke Slovenska, v súlade so zákonom č.566/2001 Z.z. o cenných papieroch a investičných službách a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len ZoCP), ako aj zákonom č. 747/2004 Z.z. o dohľade nad finančným trhom a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Navrhovateľka sa od Družstva dozvedela, že Obchodník s CP s Družstvom k 30.04.2010 skončil spoluprácu, že Družstvu neodovzdal žiadne portfólio cenných papierov, ani zverené peňažné prostriedky; a že z tohto dôvodu Družstvo nemá prostriedky na výplatu navrhovateľkou zverených finančných prostriedkov, vrátane ich zhodnotenia. V dôsledku vyššie uvedeného konania Obchodníka s CP v spojení s jeho činnosťou pre Družstvo tak vznikla navrhovateľke škoda, ktorá predstavuje sumu, o ktorú sa zmenšil jej majetok, pretože Družstvo navrhovateľke nevyplatilo finančné prostriedky zhodnotené o dohodnutý zisk.

Navrhovateľka v návrhu uviedla, že odporca v dôsledku nesprávneho úradného postupu NBS, porušením zákonných ustanovení týkajúcich sa dohľadu, zodpovedá za škodu spôsobenú navrhovateľke, čím jej vznikla škoda v príčinnej súvislosti s nesprávnym úradným postupom NBS pri výkone dohľadu nad činnosťou Obchodníka s CP, ktorý vykonával pre Družstvo činnosť podľa Zmluvy, keď po zistení závažných a podstatných nedostatkov v činnosti Obchodníka s CP NBS neurobila riadne a včas úkony potrebné na nápravu zistených nedostatkov, ani na ich zamedzenie do budúcnosti, pričom musela vedieť z charakteru zistených porušení, že nedostatky v činnosti Obchodníka s CP zasahujú do práv a právom chránených záujmov Družstva vo vzťahu k jeho záväzkom voči členom, ktorí mu zverili prostriedky na ich zhodnotenie. Nesprávny úradný postup NBS ďalej spočíva v tom, že vo vzťahu k Družstvu NBS nevykonala potrebné opatrenia na zabránenie vzniku škody (na majetku tvorený z vložených prostriedkov jeho členov), zverený Obchodníkovi s CP. NBS najmä neupozornila včas Družstvo na možnosť rizika vyplývajúceho z jeho spolupráce s Obchodníkom s CP. NBS zbytočnými prietahmi, resp. svojou nečinnosťou spôsobila, že neprijala v konaní voči Družstvu a Obchodníkovi s CP vhodné opatrenia, ktorými by zabezpečila, že Družstvo a Obchodník s CP by nemohol so svojím majetkom nakladať inak, než za účelom uspokojenia pohľadávky navrhovateľky, čím obchodník s CP mohol pokračovať v protiprávnom konaní na ujmu Družstva a tretích osôb vrátane navrhovateľky až do 01.03.2011, kedy NBS odobrala Obchodníkovi s CP povolenie na poskytovanie investičných služieb.

Odporca sa k návrhu vyjadril písomne s tým, že navrhovateľka si mala svoju pohľadávku uplatniť v konkurznom konaní, nakoľko na Družstvo bol vyhlásený konkurz uznesením Okresného súdu Bratislava I pod sp. zn. 3 K 95/2010 z 11.04.2011, ktoré bolo dňa 18.04.2011 zverejnené v Obchodnom vestníku v časti 75B pod číslom 75/2011, pod zn. K000394. V ďalšom odporca uviedol, že Podielové družstvo slovenské investície a jeho dcérske spoločnosti - Euro Družstvo slovenské investície, Dolárové družstvo slovenské investície a Sporiteľné družstvo stred BB „ v konkurze“ - vystupujúce pod spoločným logom „ Slovenské investície“ - sú podnikateľské subjekty, ktoré vznikli a vykonávali činnosť podľa Obchodného zákonníka. Za celkovú činnosť Družstva zodpovedá a v mene Družstva koná predstavenstvo ako štatutárny orgán družstva, ktorý riadi činnosť družstva a rozhoduje o všetkých záležitostiach družstva, pokiaľ nie sú zákonom, stanovami alebo rozhodnutím členskej schôdze vyhradené inému orgánu družstva. Navrhovateľka ako investor musela vedieť, že s takouto investíciou je spojené aj riziko a doterajší alebo propagovaný výnos nie je zárukou budúcich výnosov tak, ako to ustanovuje § 129 ods. 1 písm. b) zákona č. 566/2001 Z.z. ZoCP. Spoliehanie sa na to, že Družstvo aj Obchodník s CP sú subjekty, nad ktorými je vykonávaný dohľad NBS, pričom pod týmto dohľadom budú peňažné prostriedky zhodnotené v garantovanej výške (8% p.a.), sú účelové a založené na neznalosti právnych predpisov. Odporca vo vyjadrení uviedol, že Úrad pre finančný trh (ktorého kompetencie pri výkone dohľadu prešli od 01.01.2006 na NBS) schválil pre Družstvo dňa 21.03.2002 - Prospekt investície podľa § 127 ods. 2 ZoCP (právoplatným dňa 28.03.2002), na základe ktorého bolo Družstvo oprávnené ponúkať majetkové hodnoty s lehotou verejnej ponuky majetkových hodnôt 10 rokov. Prospekt investície je svojou povahou informačný dokument, ktorého účelom je investorom poskytnúť dostatok informácií pre ich investičné rozhodnutie. Pri jeho schvaľovaní orgán dohľadu postupuje podľa § 127 ods. 4 v spojení s § 125 ods. 7 ZoCP a posudzuje najmä jeho úplnosť (teda či obsahuje všetky údaje podľa § 128 ods. 1 ZoCP), vzájomný súlad predložených údajov a ich zrozumiteľnosť. Za pravdivosť údajov v Prospekte investície zodpovedá štatutárny zástupca vyhlasovateľa verejnej ponuky majetkových hodnôt, ktorého vyhlásenie o tom, že skutočnosti uvedené v Prospekte investície sú úplné a pravdivé ako aj jeho podpis, ktorý Prospekt investície musí obsahovať (§128 ods. 1 písm. h) ZoCP). Zákonnej úprave odporuje a

je zavádzajúce tvrdenie navrhovateľky, že schválený Prospekt investície obsahoval aj samotnú Zmluvu o správe portfólia. Prospekt investície má podľa zákona obsahovať a obsahuje iba zoznam zmlúv, ktoré zabezpečujú odbyt výrobkov vyhlasovateľa verejnej ponuky majetkových hodnôt alebo realizáciu služieb, ktoré poskytuje, čo je povinná náležitosť prospektu podľa § 128 ods. 1 písm. a) bodu 10 ZoCP. ZoCP však nepožadoval, aby pri schvaľovaní prospektu boli predložené samotné zmluvy (požadoval len ich zoznam) a schválený Prospekt investície tieto zmluvy nikdy neobsahoval. Schválenie Prospektu v žiadnom prípade neznamenalo schválenie Zmluvy. Schválením Prospektu investície nevznikol medzi Družstvom a Obchodníkom s CP zmluvný vzťah (prípadne nedodržovanie povinností zo zmluvy medzi Družstvom a Obchodníkom s CP zo strany Obchodníka s CP by bolo porušením ich zmluvného vzťahu, ale nie porušením Prospektu investície).

Odporca uviedol, že NBS vykonávala dohľad nad činnosťou vyhlasovateľa verejnej ponuky majetkových hodnôt len v zákonom vymedzenom limitovanom rozsahu, a to dohľad nad plnením povinností vyhlasovateľa verejnej ponuky majetkových hodnôt ustanovených v ZoCP, teda kontrolovala zverejnenie schváleného Prospektu investície pred začatím verejnej ponuky (§ 126 ods. 2 ZoCP a § 127 ZoCP), aktuálnosť prospektu investície počas lehoty trvania verejnej ponuky, plnenie informačných povinností vyhlasovateľa verejnej ponuky majetkových hodnôt a splnenie povinnosti predložiť pred zverejnením NBS na posúdenie oznámenia o verejnej ponuke majetkových hodnôt, ako aj dodržiavanie ustanovenia § 126 ods. 5 ZoCP. Až s účinnosťou od 01.06.2010 bola NBS oprávnená dohliadať aj na skutočnosť, či vyhlasovateľ majetkových hodnôt dodržiava schválený Prospekt investície. NBS teda nevykonávala a ani nemohla vykonávať dohľad nad celkovou činnosťou Družstva ako vyhlasovateľa verejnej ponuky majetkových hodnôt, pretože by to bolo nezákonným prekročením jej kompetencie.

Družstvo žiadalo o preskúmanie postupu Obchodníka s CP a vykonanie dohľadu na mieste. Družstvo sa nedomáhalo svojich nárokov voči Obchodníkovi s cennými papiermi na príslušnom súde, ale žiadalo okamžitú nápravu od NBS. NBS po podaní podnetu Družstvom a oboznámení sa s informáciami uvedenými v podnete vykonala ihneď v období od 20.04.2010 do 06.05.2010 u Obchodníka s CP dohľad na mieste, pri ktorom bolo zistené, že Obchodník s CP neposkytoval pre Družstvo investičnú službu riadenie portfólia v zmysle ZoCP. Vzhľadom na podozrenie z možného poškodenia klientov Obchodníka s CP, v záujme ochrany klientov Obchodníka s CP vydala NBS rozhodnutie č. V.-XXXX/XXXX z 12.07.2010 o predbežnom opatrení, ktorým Obchodníkovi s CP uložila zdržať sa nakladania s majetkom klientov zvereným Obchodníkovi s CP bez predchádzajúceho písomného súhlasu NBS. Rozhodnutím č. V.-XXXX-X/XXXX z 21.12.2010 NBS odobrala Obchodníkovi s CP povolenie na poskytovanie investičných služieb z dôvodov uvedených v § 156 ods. 2 písm. a) ZoCP. V rozhodnutí boli uvedené aj iné porušenia ZoCP. Proti rozhodnutiu podal Obchodník s CP rozklad. V konaní o rozklade ako druhostupňový orgán rozhodovala Banková rada Národnej banky Slovenska, ktorá napadnuté prvostupňové rozhodnutie potvrdila rozhodnutím č. Z.-XXX/XXXX, ktoré nadobudlo právoplatnosť 04.03.2011.

Družstvo podalo dňa 28. 04.2010 žiadosť o schválenie dodatku k Prospektu investície. Keďže žiadosť bola neúplná, NBS vyzvala Družstvo na odstránenie nedostatkov. Družstvo požiadalo trikrát o predĺženie lehoty na odstránenie nedostatkov celkovo na stodvadsať dní, avšak nedostatky neodstránilo. NBS ako prvostupňový orgán dohľadu nad finančným trhom, rozhodnutím č. V.-XXXX/X-X/XXXX z 26.08.2010 konanie o žiadosti Družstva zastavila. Družstvo podalo proti uvedenému rozhodnutiu rozklad. O rozklade ako druhostupňový orgán rozhodovala Banková rada NBS, ktorá prvostupňové rozhodnutie potvrdila rozhodnutím č. Z.-XXXX/XXXX z 08.12.2010. Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť 16.12.2010. Medzičasom NBS ako prvostupňový orgán dohľadu nad finančným trhom, listom pod č. V.-XXXXX/XXXX z 27.08.2010 doručila Družstvu oznámenie o začatí konania za porušenie § 129 ods. 3 v spojení s § 128 ods. 1 písm. b), c) a h) ZoCP a § 125c ods. 1, v spojení s § 127 ods. 4 ZoCP, a to tým, že Družstvo nedodržiavalo schválený Prospekt investície a že skutočnosti v ňom uvedené nie sú aktuálne a pravdivé. Toto konanie bolo ukončené rozhodnutím pod č. V.-XXXXX-X/XXXX z 30.05.2011, ktorým sa Družstvu zakázal predaj majetkových hodnôt. Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť 18.07.2011. Na tvrdenie navrhovateľky, že Družstvo malo poskytnúť Obchodníkovi s CP 26.179.149,64 EUR odporca konštatuje, že pri výkone dohľadu u Obchodníka s CP nenašiel žiadne dokumenty, ktoré by nasvedčovali tomu, že by Družstvo zverilo Obchodníkovi s CP finančné prostriedky. NBS nebola pri vykonávaní dohľadu nečinná, nespôsobilá žiadne prietahy v konaní, postupovala v súlade so ZoCP, preto odporca žiadal návrh zamietnuť.

Z vykonaného dokazovania mal súd preukázané, že navrhovateľka bola členkou družstva PODIELOVÉ DRUŽSTVO SLOVENSKÉ INVESTÍCIE, do tohto družstva vložila členský vklad a ďalšie vklady (vydokladovala), avšak vzhľadom na žiadosť o zrušenie členstva z 11.02.2011 (č.l. 49), jej členstvo

zaniklo rozhodnutím predstavenstva družstva podľa čl. 16 ods.3 Stanov družstva a vzniklo právo na vyplatenie vyrovnacieho podielu (rozhodnutie o zrušení členstva nepredložila).

Úrad pre finančný trh rozhodnutím z 21.03.2002 schválil Družstvu Prospekt investície, pri ktorom Družstvo požiadalo návrhom na začatie konania doručeným Úradu dňa 16.04.2003 o schválenie jeho dodatku. Úrad pre finančný trh Družstvo oboznámil o splnení podmienok pre schválenie tohto dodatku podľa § 127 ods. 4 v spojení s § 122 ods. 7 zákona č. 566/2001 Z.z. a zároveň Družstvo upozornil, že nie je povinný preverovať pravdivosť alebo hodnovernosť údajov uvedených v Prospekte investície s výnimkou identifikačných údajov vyhlasovateľa verejnej ponuky majetkových hodnôt a oprávnenosti osôb podpisujúcich prospekt, pretože úrad vykonáva dohľad nad činnosťou vyhlasovateľa verejnej ponuky majetkových hodnôt podľa § 135 ods. 1 zákona č. 566/2001 Z.z., ale nie dohľad nad celkovou činnosťou družstva.

Dňa 02.06.2008 uzavrelo Družstvo s obchodníkom s cennými papiermi Capital Invest, o.c.p., zmluvu o riadení portfólia, podľa ktorej sa obchodník s cennými papiermi ako obhospodarovateľ zaviazal riadiť portfólio Družstva ako jeho klienta v súlade so schváleným Prospektom investícií a jeho dodatkami, čo v sebe zahŕňalo hospodárenie s portfóliom klienta na základe rozhodnutia obhospodarovateľa, sledovanie a vyhodnocovanie spravovaného portfólia, obstarávanie predaja cenných papierov z portfólia klienta, uschovávanie a správu cenných papierov, optimalizáciu portfólia, poskytovanie konzultácií a finančných analýz. Obchodník s cennými papiermi sa zaviazal zabezpečiť mieru zhodnotenia portfólia klienta vo výške 8% ročne.

Investíciami vloženými do Družstva, ktoré tvorili vklady členov Družstva mal právo disponovať výhradne Capital Invest, o.c.p. na základe zmluvy o riadení portfólia, z ktorej vyplývali práva a povinnosti zmluvných strán uzatvorenej medzi Obchodníkom s CP a Družstvom. Zmluva bola ukončená zo strany Obchodníka s CP výpoveďou z 30.03.2010. Po zániku záväzkového vzťahu medzi Družstvom a Obchodníkom s CP, sa Družstvo domáhalo svojich nárokov vyplývajúcich zo zmluvy voči Obchodníkovi s CP rôznymi žiadosťami a výzvami na zaplatenie dlžných súm. Družstvo sa svojich nárokov voči Obchodníkovi s CP nedomáhalo súdnou cestou. Družstvo finančné prostriedky, ktoré získalo od svojich členov neposkytovalo Obchodníkovi s CP na základe zmluvy kde by bola špecifikovaná výška poskytnutej sumy, ale zamestnanci Obchodníka s CP priamo disponovali s peniazmi Družstva na základe udeleného súhlasu Družstvom. S finančnými prostriedkami na účte Družstva boli oprávnené disponovať zamestnankyne Obchodníka s CP pani I., T., R. O. K.. Družstvo malo účty v I. I. O..I., C. Č. V. D. O..I.. O. C. Ú. D. O..I..

Právne súd prvého stupňa vec posúdil podľa § 3, § 9, § 15, § 17 zák. č. 514/2003 Z.z. a zároveň poukázal na ust. § 127a, § 128 zák. č. 566/2001 Z.z. a uzavrel, že navrhovateľka sa voči odporcovi domáha náhrady škody titulom zodpovednosti štátu za nesprávny úradný postup v zmysle zákona č. 514/2003 Z.z., preto súd nárok posudzoval v intenciách tohto zákona.

Zo Zmluvy o zriadení portfólia z 02.06.2008 mal súd preukázané založenie zmluvného vzťahu medzi Družstvom a Obchodníkom s cennými papiermi CAPITAL INVEST, o.c.p., a.s.. Predmetná zmluva bola Obchodníkom s cennými papiermi vypovedaná listom z 30.03.2010 s účinnosťou od 01.05.2010. Po tomto úkone Družstvo listom z 15.04.2010 požiadalo NBS o preskúmanie postupu spoločnosti CAPITAL INVEST, o.c.p., a.s.. V tomto čase Družstvo však nepodalo žalobu voči Obchodníkovi s cennými papiermi o náhradu škody, ale žiadalo NBS aby situáciu riešila.

Na základe zisteného skutkového stavu do 01.06.2010 - NBS ako aj jej právny predchodca Úrad pre finančný trh v súlade so zákonom č. 566/2001 Z.z. o cenných papieroch postupovali správne vo vzťahu k Družstvu, ktoré bolo NBS povinné predkladať polročné správy o svojom hospodárení. Z obsahu správ nevyplývali žiadne informácie o prípadnej zhoršenej finančnej situácii Družstva a ani po rokovaní so štatutárom Družstva ako aj s ostatnými štatutármi dcérskych spoločností družstva. Obsah prerokovaných skutkových okolností o činnosti Družstva mal súd preukázaný zo zápisu z prerokovania problémov a nezrovnalostí v činnosti družstiev z 24.08.2007. Družstvo dňa 10.10.2007 doručilo NBS list s tým, že zo strany družstiev nedošlo k porušeniu zákona a prospektov investícií schválených Úradom pre finančný trh z dôvodov v liste špecifikovaných. Družstvo sa vyjadrilo k systému fungovania družstiev vzhľadom na ich investičnú stratégiu, že vtedajší stav zodpovedal dlhoročnej finančnej spolupráci medzi spoločnosťami CI HOLDINGU, a.s., jej dcérskymi spoločnosťami a družstvami. Podľa názoru Družstva narušenie tohto systému by mohlo týmto spoločnostiam spôsobiť značné škody ako aj na druhej strane náklady, keďže finančné vzťahy medzi uvedenými spoločnosťami sú dlhodobými investičnými vzťahmi. Družstvu a jeho dcérskym spoločnostiam sa javilo ako problematické zabezpečiť do portfólia družstiev iné investičné nástroje, ktorých emitentami by boli spoločnosti v rámci finančnej skupiny CI HOLDING, a.s.. Družstvo zdôraznilo, že dlhodobé vysoké výnosy členov družstiev boli zabezpečené najmä dobrou investičnou stratégiou družstiev, pričom bola vyslovená obava, že jej zmenou by mohlo prísť k ich

ohrozeniu, resp. narušení dôveryhodnosti družstiev, ak by nebolo naďalej zo strany ich členov možné, aby jednotlivé družstvá boli naďalej schopné plniť svoje záväzky. Za vyše päťročné obdobie pôsobenia družstiev na slovenskom finančnom trhu nebola evidovaná ani jedna sťažnosť zo strany členov družstiev a taktiež družstvám nebolo zrejmé, že by NBS disponovala nejakou sťažnosťou voči jednotlivým družstvám.

Družstvo až listom doručeným NBS dňa 15.04.2010 požiadalo NBS o preskúmanie postupu spoločnosti CAPITAL INVEST, o.c.p., a.s. potom, čo mu Obchodník CP vypovedal zmluvu o zriadení portfólia. Z obsahu listinných dôkazov, ako aj z obsahu výpovede splnomocneného zástupcu odporcu mal súd preukázané, že NBS vykonala v období od 20.04.2010 do 06.05.2010 u Obchodníka s cennými papiermi dohľad na mieste. NBS v tomto období vyzvala Družstvo listom z 20.04.2010, aby predĺžilo žiadosť o schválenie dodatku prospektu investície tak, aby Družstvo mohlo pokračovať v zhodnocovaní finančných prostriedkov, keďže NBS zistila, že podstatná časť prospektu investície sa stala neaktuálna. Z obsahu listinných dôkazov mal súd preukázané, že Družstvo predložilo NBS dňa 28.04.2010 žiadosť o schválenie dodatkov k prospektu investície. Týmto bolo začaté konanie, ktoré bolo podľa § 21 ods. 1 písm. a) zákona č.747/2004 Z.z. prerušené rozhodnutím V.-XXXX/X-X/XXXX z 10.05.2010 na čas, kedy Družstvo bolo povinné odstrániť nedostatky žiadosti a žiadosť doplniť. Družstvo ani po opakovanom predĺžení lehoty na odstránenie väd žiadosti nedostatky neodstránilo, v dôsledku čoho NBS rozhodnutím V.-XXXX/X-X/XXXX z 26.08.2010 konanie vo veci žiadosti o schválenie dodatkov k prospektu investície, zastavila. Rozhodnutie bolo potvrdené rozhodnutím Bankovej rady NBS číslo Z.-XXXX/XXXX z 08.12.2010, právoplatné 16.12.2010.

NBS súbežne začala voči Družstvu konanie o uložení sankcie podľa § 144 ods. 4 zákona č.566/2001 Z.z. za porušenie ustanovenia § 129 ods. 3, v spojení s ustanovením §128 ods. 1 písm. b), c) a h) ZoCP a § 125c ods. 1, v spojení s § 127 ods. 4 ZoCP, rozhodnutím V.-XXXX-X/XXXX z 30.05.2011, právoplatné 18.07.2011. Týmto rozhodnutím NBS Družstvu zakázala predaj majetkových hodnôt, avšak nezakázala Družstvu vykonávať inú činnosť, keďže NBS takéto kompetencie voči Družstvu ako podnikateľskému subjektu nemala.

Súd vznik škody titulom nesprávneho úradného postupu posudzoval v zmysle §9 zákona č.514/2003 Z.z.. Navrhovateľka bola povinná preukázať zákonné podmienky vzniku zodpovednosti odporcu za vznik škody, ktorá mala navrhovateľke vzniknúť v príčinnej súvislosti s nesprávnym úradným postupom NBS pri výkone dohľadu nad Družstvom, ktorého bola členkou. Zákonné podmienky vzniku zodpovednosti odporcu za vznik škody musia byť splnené kumulatívne bez ohľadu na zavinenie, nakoľko ide o objektívnu zodpovednosť štátu, ktorej sa nemôže zbaviť. Navrhovateľka musí nesprávny úradný postup orgánu štátu spoľahlivo preukázať ako aj, že jej vznikla škoda v príčinnej súvislosti s nepravým úradným postupom štátneho orgánu. Podľa názoru súdu navrhovateľka nepreukázala, že by NBS vo vzťahu k Družstvu nesprávne úradne postupovala. Práve naopak, v konaní bolo preukázané, že NBS až od účinnosti zákona č.566/2001 Z.z. o cenných papieroch od 01.06.2010 bola oprávnená dohliadať aj na skutočnosť, či vyhlasovateľ majetkových hodnôt- Družstvo, dodržiava schválený prospekt investície. NBS nevykonávala a ani nemohla vykonávať dohľad nad celkovou činnosťou Družstva ako vyhlasovateľa verejnej ponuky majetkových hodnôt, nakoľko by konala v rozpore s čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a v rozpore s ustanoveniami zákona č. 566/1992 Zb. o Národnej banke Slovenska, so zákonom č.566/2001 Z.z. o cenných papieroch a zákonom č. 747/2004 Z.z. o dohľade nad finančným trhom.

Súd návrh zamietol z dôvodu, že navrhovateľka nepreukázala už prvú z troch podmienok vzniku zodpovednosti za vznik škody a to nesprávny úradný postup NBS a z dôvodu hospodárnosti konania sa s ostatnými podmienkami vzniku zodpovednosti štátu výškou škody a príčinnou súvislosťou s nesprávnym úradným postupom NBS pri výkone dohľadu nad Družstvom, nezaoberal.

Súd konštatuje, že činnosť vyhlasovateľov verejnej ponuky majetkových hodnôt je zákonom o cenných papieroch regulovaná len čiastočne, v §126 až §130 ZoCP. Alternatívne investičné možnosti začala v rámci Európskej únie regulovať až smernica Európskeho parlamentu a Rady 2011/61/EÚ z 08.06.2011 o správcach alternatívnych investičných fondov a o zmene a doplnení smerníc 2003/41/ES a 2009/65/ES a nariadení ES č.1060/2009 a EÚ č.1095/2010, smernica EÚ 2011/61/EÚ, ktorú podľa čl. 66 ods. 1 majú členské štáty EÚ vrátane Slovenskej republiky prevziať do svojich právnych poriadkov do 22.07.2013. Prevzatie smernice sa má vykonať na základe vládneho návrhu novely zákona č.203/2011 Z.z. o kolektívnom investovaní v znení neskorších prepisov a zákona č. 566/2001 o cenných papieroch. Súd je toho názoru, že nárok na náhradu škody voči štátu môže byť úspešne uplatnený iba vtedy, ak poškodený nemôže dosiahnuť uspokojenie svojej pohľadávky voči dlžníkovi, ktorý je povinný plniť. Uznesením Okresného súdu Bratislava I z 11.04.2011, sp. zn. 3K 95/2010 mal súd preukázané, že na majetok Družstva ako úpadcu bol vyhlásený konkurz. Do funkcie správcu bol ustanovený Mgr.

Marek Letkovský a veritelia Družstva boli vyzvaní na prihlásenie pohľadávok v lehote 45 dní odo dňa vyhlásenia konkurzu. Je zrejme, že vzhľadom na vznik nároku navrhovateľky voči Družstvu na vyplatenie vyrovnacieho podielu, navrhovateľka patrila medzi skupinu veriteľov Družstva oprávnených prihlásiť si svoju pohľadávku do konkurzu, čo navrhovateľka formou prihlášky do konkurzu, urobila. Pohľadávka bola správcom konkurznej podstaty popretá a z toho dôvodu sa navrhovateľka domáha určenia jej oprávnenosti incidenčnou žalobou voči správcovi konkurznej podstaty. Konkurz vyhlásený na majetok Družstva, rovnako ako konanie o incidenčnej žalobe nie sú toho času právoplatne ukončené. Súd zistil, že na tunajšom súde sa vedie konanie pod sp. zn. 19C 56/2011, v ktorom si Družstvo uplatňuje titulom náhrady škody za nesprávny úradný postup odporcu nárok na náhradu škody, ktoré rovnako nie je právoplatne skončené.

Podľa ustálenej súdnej judikatúry, rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Cz 110/84 (publikovaného Výbere rozhodnutí a stanovísk Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pod č. 4/87), ktorá je s poukazom na závery rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 31.05.2006, sp. zn. 4Cdo 199/2005, naďalej aplikovateľná a rozhodnutia Najvyššieho súdu Českej republiky, sp. zn. 25 Cdo 1404/2004 platí, že nárok na náhradu škody podľa zákona č. 58/1969 Zb. ako aj zákona č. 514/2003 Z.z. môže byť v občianskom súdnom konaní úspešne uplatnený voči štátu až vtedy, ak nemožno dosiahnuť uspokojenie pohľadávky veriteľa voči dlžníkovi iným titulom, napr. titulom vydania bezdôvodného obohatenia voči tomu, kto tento prospech získal a je povinný ho vydať. Preto ak má navrhovateľka pohľadávku voči subjektu, ktorý ju získal ako prospech a má povinnosť tento prospech vydať, resp. kým nepreukázal bezúspešné domáhanie sa úhrady pohľadávky voči dlžníkovi, nie je daný základný predpoklad zodpovednosti štátu, či už podľa zákona č. 58/1969 Zb. alebo zákona č. 514/2003 Z.z., a tým ani predpoklad existencie škody.

S poukazom na tieto skutočnosti súd vyhodnotil žalobu za predčasne podanú.

Súd návrh zamietol ako predčasne podaný aj z dôvodu, že navrhovateľka ako bývalá členka družstva, ktorá sa stane v dôsledku nevyplatených finančných prostriedkov družstvom veriteľom družstva, si svoje nároky na náhradu škody môže uplatniť v zmysle ustanovenia § 243a ods. 4 Obchodného zákonníka za splnenia podmienok vzniku škody voči členom predstavenstva družstva alebo členom kontrolnej komisie podľa ustanovenia § 244 Obchodného zákonníka. Obchodný zákonník v § 251 ods. 2, § 243a ods. 4 a § 244 ods. 8 explicitne zakotvuje, že každý člen družstva je oprávnený v mene družstva podať žalobu o náhradu škody proti členovi predstavenstva z titulu jeho zodpovednosti voči družstvu za ním spôsobenú škodu, že každý veriteľ družstva môže vo svojom mene a na vlastný účet uplatniť nároky družstva na náhradu škody proti členom predstavenstva a tiež proti členom kontrolnej komisie, ak veriteľ družstva nemôže uspokojiť svoju pohľadávku z majetku družstva, a taktiež, že ak je na majetok družstva vyhlásený konkurz, nároky veriteľov družstva proti členom predstavenstva a tiež proti členom kontrolnej komisie družstva môže uplatňovať správca konkurznej podstaty družstva voči členom predstavenstva družstva, ktorí ak porušili svoje povinnosti pri výkone svojej funkcie sú zodpovední spoločne a nerozdielne za škodu, ktorú tým družstvu spôsobili. Existencia pohľadávky navrhovateľky na náhradu škody voči vyššie uvedeným subjektom Družstva vylučuje možnosť, podľa názoru súdu, aby sa navrhovateľka domáhala náhrady škody voči štátu podľa zákona č. 514/2003 Z.z.. Navrhovateľka nepreukázala, že by bez svojej viny sa bezúspešne domáhala náhrady škody voči subjektom Družstva. Skutočnou škodou je aj ujma spočívajúca neuspokojenej pohľadávke navrhovateľky ako veriteľa voči subjektom Družstva, ktorú náhradu požaduje od štátu ako subjektu zodpovedného za prípadný nesprávny úradný postup orgánu verejnej moci. Táto škoda však vzniká za preukázania všetkých podmienok vzniku zodpovednosti štátu za škodu až okamihom, keď sa právo veriteľa na plnenie voči dlžníkovi stane fakticky nevymáhateľným.

Podľa názoru súdu v danom prípade je právne relevantným prípadný nesprávny úradný postup, ktorého by sa mohla NBS dopustiť zanedbaním dohľadu len vo vzťahu k dohliadanému subjektu, ktorým je Družstvo. Len v prípade takéhoto nesprávneho úradného postupu by prichádzalo do úvahy, že v priamej príčinnej súvislosti s nesprávnym úradným postupom by navrhovateľke vznikla škoda. Navrhovateľka poukázala, že jej vznikla škoda aj v príčinnej súvislosti so zanedbaním dohľadu zo strany NBS nad činnosťou Obchodníka s CP, pričom uviedla, že Družstvo poskytovalo finančné prostriedky potom, ako ich získalo od navrhovateľky Obchodníkovi s CP na základe zmluvy o riadení portfólia. Medzi Družstvom a Obchodníkom s CP tak vznikol záväzkový vzťah, na základe ktorého boli obaja účastníci zmluvy povinní plniť z uzavretej zmluvy. Ak Družstvo zistilo, že Obchodník s CP si svoje povinnosti vyplývajúce mu zo zmluvy neplní, bolo jeho povinnosťou domáhať sa súdnou cestou pohľadávok, na ktoré malo na základe uzavretej zmluvy nárok. Len v prípade, ak by sa Družstvo svojej pohľadávky nedomohlo voči Obchodníkovi s CP titulom nároku vyplývajúcim zo zmluvy, bolo by možné (teoreticky) dospieť k záveru, že Družstvu vznikla škoda v súvislosti s prípadným nesprávnym úradným postupom

NBS spočívajúcom v zanedbaní dohľadu nad Obchodníkom s CP. V priamej príčinnej súvislosti s prípadným preukázaným nesprávnym úradným postupom nad dohliadaným subjektom - Obchodníkom s CP mohla vzniknúť škoda len na strane Družstva, čo je však subjekt odlišný od navrhovateľky. Podľa názoru súdu z vyššie uvedených dôvodov je prípadný nesprávny úradný postup NBS vyplývajúci z dohľadu nad Obchodníkom s CP v danom prípade právne irelevantný, pretože na strane navrhovateľky nedošlo k vzniku škody v priamej príčinnej súvislosti s prípadným nesprávnym úradným postupom NBS spočívajúcom v zanedbaní dohľadu nad Obchodníkom s CP, preto sa súd takýmto prípadným nesprávnym úradným postupom ani nezaoberal.

Podľa názoru súdu odporca v konaní preukázal, že NBS dohľad nad dohliadaným subjektom - Družstvom nezanedbala. Súd sa priklonil k názoru odporcu, že Družstvo bolo dohliadaným subjektom len v obmedzenom rozsahu (dohľad nad plnením povinností vyhlasovateľa verejnej ponuky majetkových hodnôt) v súlade s ustanoveniami § 125 až 128 ZoCP. V súlade s uvedenými stanovami Úrad pre finančný trh schválil Družstvu Prospekt investície, pričom posudzoval len jeho úplnosť (§ 127 ods. 4 v spojení s § 125 ods. 7 ZoCP), t.j. či obsahuje všetky údaje a vzájomný súlad predložených údajov a ich zrozumiteľnosť. Za pravdivosť údajov v Prospekte investície zodpovedali príslušné orgány Družstva. Odporca tiež preukázal, že nebolo v právomoci NBS schvaľovať zmluvu o riadení, resp. portfólia. Prospekt investície mal podľa zákona obsahovať len zoznam zmlúv, ktoré zabezpečujú odbyť výrobkov navrhovateľa verejnej ponuky majetkových hodnôt alebo realizáciu služieb, ktoré poskytuje (podstatná náležitosť § 128 ods. 1 písm. a) bodu 10 ZoCP). NBS nemohla vykonávať dohľad nad celkovou činnosťou Družstva, pretože v takom prípade by došlo k prekročeniu jej kompetencií. NBS až od 01.06.2010 bola oprávnená dohliadať aj na skutočnosť, či vyhlasovateľ majetkových hodnôt dodržiava schválený prospekt investície.

Súd konštatuje, že štát Slovenská republika, nemôže priamo zasahovať do vlastnej činnosti Družstva a jeho majetkovoprávných vzťahov, v ktorých má Družstvo autonómne postavenie. Vnútorne vzťahy Družstva sa spravovali v danom čase stanovami družstva a Obchodným zákonníkom. Navrhovateľka ako členka Družstva (podnikateľského subjektu) neinvestovala predmetné peňažné prostriedky do subjektu, na činnosť ktorého nemala žiaden vplyv, ale práve naopak členská schôdza je najvyšším orgánom družstva, prostredníctvom ktorého členovia uplatňujú svoje právo riadiť záležitosti družstva, kontrolujú činnosť družstva a jeho orgánov v zmysle ustanovení Obchodného zákonníka a Stanov PDSI. Navrhovateľka nepreukázala, že počas členstva v Družstve realizovala svoje oprávnenia vyplývajúce jej z členstva tak, že by aktívne zasahovala do činnosti Družstva za účelom odvrátenia hroziacej škody pri zistení nedostatkov v činnosti štatutárnych zástupcov Družstva.

S poukazom na všetky vyššie uvedené skutočnosti súd návrh zamietol.

O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p., v zmysle zásady úspechu účastníka v konaní. Keďže úspešný odporca si náhradu trov konania neuplatnil, nakoľko mu žiadne nevznikli, súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovvej časti rozsudku.

Pokiaľ sa týka návrhu navrhovateľky zo dňa 10.01.2014, doručený súdu prvého stupňa 23.10.2014, na začatie prejudiciálneho konania pred Súdnym dvorom Európskej únie podľa čl. 267 Zmluvy o fungovaní Európskej únie podľa ust. § 109 ods. 1 písm. c) O.s.p. súd prvého stupňa mal za to, že verejná ponuka majetkových hodnôt nie je regulovaná smernicou EÚ 203/71/ES - smernicou o prospekte, ktorý sa zverejňuje pri verejnej ponuke cenných papierov alebo ich prijatí na obchodovanie a o zmene a doplnení smernice 201/34/ES, na znenie ktorej sa navrhovateľka odvoláva v návrhu na začatie prejudiciálneho konania. Alternatívne investičné možnosti, medzi ktoré je možné zahrnúť aj činnosť vyhlasovateľov verejnej ponuky majetkových hodnôt, začala v rámci EÚ regulovať až smernica Európskeho parlamentu a rady 2011/61/EU z 08.06.2011 o správcoch alternatívnych investičných fondov a o zmene a doplnení smerníc 2003/41/ES a 2009/65/ES a nariadením (ES) č. 1060/2009, (EÚ) č. 1095/2010. Tiež rozhodnutie Súdného dvora Európskej únie o položených otázkach nie je nevyhnutné pre vydanie rozhodnutia vo veci samej z dôvodu vyššie uvedeného, ako aj na základe zhodnotenia dokazovania vo veci samej a preto súd prvého stupňa sa neobrátil na Súdnym dvor Európskej únie a návrh navrhovateľky zamietol aj z dôvodu, že prvostupňový súd nie je súdom, proti ktorému rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok podľa vnútroštátneho práva a preto mu táto povinnosť obrátiť sa na Súdnym dvor Európskej únie nevyplýva, nakoľko táto povinnosť vyplýva po zhodnotení skutkových okolností len súdu, voči ktorému rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok.

Proti tomuto rozsudku v zákonom stanovenej lehote podala odvolanie navrhovateľka proti druhému výroku rozsudku a žiadala, aby odvolací súd druhý výrok rozsudku súdu prvého stupňa zmenil tak, že uloží odporcovi zaplatiť navrhovateľke náhradu škody v sume 10.237,55 Eur s príslušenstvom, vrátane

trov konania, alebo ak sú na to dané dôvody, aby odvolací súd napadnutý druhý výrok rozsudku súdu prvého stupňa zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie.

Navrhovateľka namietala, že súd pri rozhodovaní nezohľadnil, že odporca nepostupoval v súlade s princípom právneho štátu, ktorého súčasťou je aj princíp právnej istoty. Poukázala na niektoré citáty z rozhodnutí súdov, ako Ústavného súdu v náleze sp. zn. III. ÚS 341/07, na nález sp. zn. I. ÚS 243/07 Ústavného súdu SR, ako aj nález sp. zn. PL ÚS 21/96 Ústavného súdu ČR. Považoval za úplne irelevantný argument odporcu, že mal upozorniť družstvo, že odporca vykonáva dohľad nad činnosťou družstva, ale nie dohľad nad celkovou činnosťou družstva. Mala za to, že zákon č. 566/2001 Z.z. nepoužíva rozlíšenie medzi „činnosťou“ a „celkovou činnosťou“ dohliadaného subjektu, pritom takéto rozlíšenie neobsahovalo ust. § 135 ods. 1 tohto zákona ani v čase, keď odporca schválil prospekt investície (2002) a družstvo sa stalo dohliadaným subjektom ako vyhlasovateľ verejnej ponuky majetkových hodnôt. Predmet dohľadu nebol menený a navrhovateľka sa odôvodnene spoliehala, že v rámci dohľadu bude odporca dohliadať na dodržiavanie podmienok podľa zák. č. 566/2001 Z.z.. Konštatovanie súdu, že navrhovateľka sa mala viac starať o svoje záležitosti v rámci zásady, že právo patrí bdelym, považovala za nepochopiteľné, pretože ku škode navrhovateľky došlo v rámci porušenia zákonnej povinnosti odporcu vykonávať zákonom stanovené povinnosti dohľadu a nie v dôsledku toho, že navrhovateľka nebola bdelá. Tým, že súd návrh navrhovateľky zamietol aj z dôvodu nedostatku príčinnej súvislosti, súd odobril výklad zák. č. 566/2001 Z.z., ktorý plne popiera zmysel právnej úpravy dohľadu. Súd svojim výkladom umožňuje, aby došlo aj v budúcnosti k porušeniu zákona na úkor občanov, pričom takýmto rozhodnutím sa kladie znamienko rovná sa medzi investovaním do nebankoviek a investovaním prostredníctvom subjektov dohliadaných odporcom, pretože zákon, ktorý ich mal chrániť aj prostredníctvom odporcu, ich nechráni.

Podľa § 135 ods. 2 ZCP mal odporca zisťovať - čo v prípade družstva, obchodníka ako ani navrhovateľa - neurobil, všetky informácie a podklady o dodržiavaní, resp. nedodržiavaní povolení na činnosť vydaných NBS družstvu a obchodníkovi, čo v prípade družstva bol prospekt investícií, vydaný ešte vtedajším Úradom pre finančný trh a následne pravidelne dodatkový zo strany NBS.

V skutkovo a právne totožnom konaní vedenom na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 7C/206/2011 bolo preukázané z výpovede svedka X.. U. S., P., že NBS už v roku 2007 pri kontrole družstva zistila, že družstvo má z hľadiska rizikovosti portfólia nedostatočne rozložené portfólio, ktoré bolo tvorené zmenkou jediného emitenta, a to spoločnosti CI HOLDING a.s., ktorý v tom čase akcionársky vlastnil obchodníka, t.j. že družstvo malo všetky peňažné prostriedky získané od navrhovateľov investované v subjekte personálne a majetkovo prepojenom s obchodníkom a družstvom.

V konaní 7C/206/2011 súd prvého stupňa ďalej zistil, že NBS sa po tomto vážnom zistení a rizikovosti portfólia družstva uspokojila s takou nápravou stavu, že toto portfólio bolo následne po tomto vytknutí zo strany NBS, rozložené namiesto jednej do 3 zmieniek, a to zmieniek vystavených spoločnosťou CI HOLDING a.s., CI Reality s.r.o. a GLOBAL production s.r.o., pričom posledné dve spoločnosti boli opäť 100 % dcérskymi spoločnosťami CI HOLDING a.s. a vo všetkých 3 spoločnostiach bol navyše či už členom predstavenstva alebo konateľom X.. Q. Č., vtedajší predseda predstavenstva obchodníka. To znamená, že NBS aj naďalej akceptovala stav, že celé portfólio družstva je rozložené a investované do prepojených subjektov s CI HOLDING a.s. a obchodníkom.

Následne roku 2008 NBS vydala právoplatné sankčné rozhodnutie voči obchodníkovi označené v žalobnom návrhu, v ktorom konštatovala, že obchodník vo svojej činnosti, pre svojich klientov a v rámci nich aj výslovne pre družstvo, porušil ZCP vo viacerých podstatných ohľadoch, ako napr.:

- poskytoval družstvu investičnú službu, ktorú podľa názoru NBS poskytovať družstvu nemohol,
- podstatne porušil povinnosti zo zmluvy o riadení portfólia, ktorú mal obchodník uzavretú s družstvom,
- porušil povinnosti ohľadne rozloženia investičného rizika portfólia, ktoré obchodník spravoval.

Týmto podcenením situácie NBS umožnila ďalšiu činnosť družstva aj obchodníka, čo vyústilo roku 2010 do nedostupnosti navrhovateľkou vložených prostriedkov do družstva, pričom NBS svojou nečinnosťou a ľahostajným prístupom k svojim kompetenciám, zapríčinila taktiež to, že navrhovateľka už skôr nemohla rozpoznať riziko svojej investície, resp. že túto investíciu mu NBS svojim zanedbaným dohľadom NBS ani v minimálnej možnej miere neochránila.

NBS rozhodnutím zo dňa 30.05.2011, právoplatným dňa 18.07.2011 č. V-XXXXX-X/XXXX vydanom v rámci výkonu dohľadu nad družstvom, zakázala družstvu predaj majetkových hodnôt (ďalej len

„Rozhodnutie o zákaze činnosti“) z dôvodu neaktuálnosti prospektu vzhľadom k tomu, že sa zmenili skutočnosti v ňom uvedené.

Z výpočtu nedostatkov prospektu družstva uvedených v Rozhodnutí o zákaze činnosti je nepochybné, že prospekt bol neaktuálny v základných a z pohľadu investorov, vrátane navrhovateľa rozhodujúcich skutočnostiach. Samotná NBS v Rozhodnutí o zákaze výslovne uviedla, že na základe neaktuálneho prospektu nie je možné uskutočňovať verejnú ponuku majetkových hodnôt, a ďalej (str. 4, piaty odsek), že prospekt je neaktuálny a skutočnosti v ňom uvedené nie sú úplné a pravdivé.

Prípadné zistenie neaktuálnosti údajov v prospekte za obdobie pred začatím oficiálneho dohľadu na mieste zo strany NBS by samozrejme vrhlo na NBS negatívne svetlo v podobe podozrení zo zanedbania dohľadu nad družstvom.

Navrhovateľka uviedla, že práve tieto skutočnosti sa potvrdili a z dôkazov predkladaných navrhovateľkou v tomto konaní jednoznačne vyplýva, že údaje zahrnuté do prospektu boli v skutočnosti neaktuálne dlhodobo pred májom 2010, a táto neaktuálnosť siahala až späť k 31.12.2006, kedy došlo v sídle NBS dňa 27.08.2007 k stretnutiu s poverenými členmi predstavenstva družstva, X.. U. S. O. X.. K. N. za účelom prerokovania nezrovnalostí a problémov v činnosti družstva v zmysle § 2 ods. 8 zákona o dohľade z dôvodu nedodržania prospektu (ďalej len „Prerokovanie nedostatkov“).

Z vyššie uvedeného jednoznačne vyplýva, že družstvo svojim konaním porušovalo ustanovenie § 129 ods. 3, v spojení s ustanovením § 128 ods. 1 písm. b/, c/ a h/ a ustanovenie § 125c ods. 1, v spojení s ustanovením § 127 ods. 4 zákona o CP od roku 31.12.2006, avšak NBS voči družstvu úradne zasiahla až v máji 2011, kedy mu vydaním Rozhodnutia o zákaze činnosti konečne zakázala činnosť.

NBS sama vydaním Rozhodnutia o zákaze činnosti, t.j. rozhodnutia NBS zo dňa 30.05.2011, č. V-XXXXX-X/XXXX o zákaze predaja majetkových hodnôt družstva potvrdila, že voči družstvu bola povinná zakročiť už štyri roky pred vydaním tohto rozhodnutia a zamedziť situácii, v ktorej družstvo napriek neaktuálnemu, nepravdivému, neúplnému, a tým neplatnému, prospektu pokračovalo vo svojom podnikaní a neoprávnene zhromažďovalo finančné prostriedky od tretích osôb (členov družstva), vrátane navrhovateľky a uvádzalo ich do omylu o absolútne rozhodujúcich skutočnostiach pre investovanie doň alebo zotrvanie so svojou investíciou v ňom (viď napr. údaje uvádzané pod písmenami c/, d/ a f/ vyššie), v čom navrhovateľka vidí závažný nesprávny úradný postup NBS.

Navrhovateľka taktiež upriamila pozornosť súdu na skutočnosť, že konanie NBS o dohľade nad družstvom z dôvodu neaktuálneho prospektu písomne iniciovalo samotné družstvo podnetom z 15.04.2010 „Žiadosť o preskúmanie postupu spoločnosti CAPITAL INVEST, o.c.p., a.s. a žiadosť o výkon dohľadu na mieste“, a teda NBS ho nezačala z vlastného podnetu.

K stanovisku súdu prvého stupňa, že návrh treba zamietnuť aj z dôvodu, že nárok na náhradu škody voči štátu môže byť úspešne uplatnený iba vtedy, ak navrhovateľka nemôže dosiahnuť uspokojenie svojej pohľadávky v konkurznom konaní, ktorý bol vyhlásený na majetok družstva, ktorého navrhovateľka bola členom, navrhovateľka uviedla, že súd prvého stupňa nevyhodnotil správne navrhovateľkou navrhnuté dôkazy a to správu správcu konkurznej podstaty úpadcu PDSI o stave konkurzu a jeho výpoveď v konaní sp. zn. 7C/206/2011, z ktorých vyplýva, že stav konkurzu je taký, že objektívne vylučuje možnosť navrhovateľa ako veriteľa uspokojiť sa z konkurzu sp. zn. 3K/95/2010. Súd tiež pochybil, ak neprihliadol na skutočnosť, že existujúce konkurzné konanie samo osebe nevylučuje možnosť podať veriteľom žalobu o náhradu škody proti štátu a nerobí žalobu predčasnou, pretože súd má v konaní o náhradu škody povinnosť skúmať, či aktuálny stav konkurzného konania objektívne vylučuje možnosť uspokojenia žalobcu ako veriteľa v konkurznom konaní, a ak áno, v akom rozsahu, pričom pri tomto vyhodnotení súd dokonca nemá čakať až na končené rozvrhové uznesenie konkurzného súdu, ale je povinný zohľadniť, napr. už správy ustanoveného správcu konkurznej podstaty o stave konkurzu, ako to vyplýva i z rozsudku NS ČR sp. zn. 29 Cdo 4968/2009 z 11.04.2012. Navyše uviedla, že podmienkou vzniku zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom podľa § 9 zák. č. 514/2003 Z.z. nie je, aby poškodený preukázal bezúspešnosť vydania pohľadávky v konkurznom konaní, pretože zák. č. 514/2003 Z.z. upravujúci osobitný druh zodpovednosti, nedefinuje uvedenú podmienku ako jednu z predpokladov tejto zodpovednosti.

Namietala, že listinné dôkazy vyžiadané prvostupňovým súdom a predložené účastníkmi konania v značnom počte a rozsahu neboli riadne vykonané spôsobom ustanoveným v § 129 ods. 1 O.s.p. a preto tieto dôkazy nemohli byť pre súd prvého stupňa podkladom pre právne posúdenie veci o základe uplatneného nároku. V tomto smere poukázala na uznesenie NS SR sp. zn. 6 M Cdo 11/2010.

K odvolaniu sa písomne vyjadril odporca podaním zo dňa 19.01.2015 a žiadal, aby odvolací súd zamietol odvolanie navrhovateľa v celom rozsahu a ako vecne a právne správny potvrdil odvolaním napadnutý prvostupňový rozsudok, t.j. druhý výrok predmetného rozsudku.

Odporca mal za to, že súd prvého stupňa pri svojom konaní v prejednávanej veci postupoval maximálne zodpovedne, vo veci vykonal rozsiahle dokazovanie, riadne zabezpečil dôkazné listiny a dostatočne a správne zistil skutkový aj právny stav veci. Odporca zároveň poukázal na tú skutočnosť, že navrhovateľ nevyužil všetky možnosti na uplatnenie a vymoženie svojho nároku, pretože nepodal žiadnu žalobu proti členom predstavenstva, ani členom kontrolnej komisie PODIELOVÉHO DRUŽSTVA SLOVENSKEJ INVESTÍCIE, pokiaľ navrhovateľ ako neznalý právnych predpisov mohol požiadať odporcu o vyjadrenie jeho zákonom zverených kompetencií ohľadom dohľadu nad finančným trhom, muselo mu byť známe, že s jeho investíciou je spojené aj riziko a doterajší, alebo propagovaný výnos nie je zárukou budúcich výnosov tak, ako to ustanovuje § 129 ods. 1 b) zákona o cenných papieroch. Odporca uviedol, že až od účinnosti novelizovaného ustanovenia § 129 ods. 3 zákona o cenných papieroch (zákona č. 566/2001 Z.z. o cenných papieroch o investičných službách) v znení neskorších predpisov, t. j. od 01.06.2010 boli povinnosti vyhlasovateľa verejnej ponuky majetkových hodnôt rozšírené tak, že družstvo PDSI, ako vyhlasovateľ verejnej ponuky majetkových hodnôt malo zákonom uloženú aj povinnosť dodržiavať schválený prospekt investície. Až odvtedy mohol odporca NBS dohliadať, či družstvo ako vyhlasovateľ verejnej ponuky majetkových hodnôt dodržiava schválený prospekt investície, teda či si PDSI plní povinnosť uloženú zákonom. Taktiež povinnosť aktualizovať prospekt investície podľa § 125 c) ods. 1, v spojení s § 127 ods. 4 zákona o cenných papieroch bola stanovená vyhlasovateľovi verejnej ponuky majetkových hodnôt až od 01.01.2009 na základe novelizovaného ustanovenia § 127 ods. 4 zákona o cenných papieroch, v znení zákona 558/2008 Z.z. Počas celej doby od vyhlásenia verejnej ponuky majetkových hodnôt štatutárny zástupca nepretržite zodpovedal a zodpovedá investorom za pravdivosť a úplnosť údajov v prospekte investície v zmysle § 128 ods. 1 písm. h) zákona o cenných papieroch. Uviedol, že žiaden zákon neukladal vyhlasovateľom verejnej ponuky majetkových hodnôt ani družstvu PDSI žiadne povinnosti v oblasti obmedzenia a rozloženia rizík, ani krytia rizík na rozdiel od iných dohliadaných subjektov a preto údajné reálne neexistujúce povinnosti družstva nemohol odporca kontrolovať. Za činnosť družstva PDSI celkovo zodpovedá a v mene družstva PDSI koná predstavenstvo družstva ako štatutárny a výkonný orgán družstva, ktorý riadi činnosť družstva rozhoduje o všetkých záležitostiach pokiaľ nie sú zákonom, stanovami a rozhodnutím členskej schôdze vyhradené inému orgánu družstva.

Odporca zároveň reagoval podľa neho na hrubo nepravdivé a zavádzajúce tvrdenie navrhovateľky, že odporca vraj v súdnom konaní namietal, že obchodník CI a družstvo PDSI nepatria medzi dohliadané subjekty. Naopak práve navrhovateľka počas celého konania uvádzala rôzne nepravdivé tvrdenia. Odvolanie navrhovateľky obsahuje nepravdivé a klamlivé tvrdenia o výpovediach predstaviteľoch družstva PDSI a správcu konkurznej podstaty úpadcu, pretože žiadnou svedeckou výpoveďou sa nepreukázalo, že odporca mal širšie kompetencie, ako mu vyplývali z platných právnych predpisov. Odporca nevykonával dohľad nad finančnými ukazovateľmi PDSI, ktoré malo široký predmet činnosti, odporca mohol kontrolovať len to, či si družstvo PDSI plní informačné povinnosti podľa bývalých ustanovení § 126 až 130 zákona o cenných papieroch o verejných ponukách majetkových hodnôt a to, či informácie zverejňované družstvom PDSI obsahujú náležitosti predpísané bývalým ustanovením § 129 zákona o cenných papieroch, a či družstvo zverejňuje finančné správy v zmysle bývalého ustanovenia § 130 zákona o cenných papieroch. Pokiaľ zástupca navrhovateľa pri popieraní reálnej predčasovosti žalobného návrhu poukazuje na rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky tým, že tvrdí, že existujúce konkurzné konanie samo o sebe nevyklučuje možnosť podať veriteľom, žalobu o náhradu škody proti štátu a nerobí žalobu predčasnou, odporca mal za to, že toto tvrdenie navrhovateľky je zavádzajúce a nezodpovedá skutočnosti, pretože rozsudok NS ČR sp. zn. 29 Cdo 4968/2009 totiž primárne rieši problematiku zodpovednosti iných subjektov ako štátu a iba sekundárne a marginálne sa zaoberá zodpovednosťou za škodu spôsobenú orgánom verejnej moci. V jednom odseku na tretej strane od konca neočíslovaného rozsudku totiž výslovne judikoval, čo navrhovateľka tendenčne zamlčala, že akokoľvek inak nie je možné zmiešavať posúdenie otázky vzniku škody pri zodpovednosti štátu za

škodu spôsobenú výkonom verejnej moci s otázkou zodpovednostných nárokov osôb uvedených v § 3 ods. 2 zákona o konkurze a vyrovnaní. Odporca zároveň poukázal i na ďalší rozsudok NS ČR 25 Cdo 2601/2010 z 25.08.2010, zverejnený pod R 48/2011 Zbierky súdnych rozhodnutí a stanovísk (ČR) vyplýva, že v prípade prebiehajúceho konkurzu na majetok dlžníka sa posúdenie nevymáhateľnosti pohľadávky poškodeného ako predpokladu vzniku škody spôsobenej štátom odvíja odo dňa, keď poškodený dostal plnenie na základe právoplatného rozvrhového uznesenia súdu bez ohľadu na to, že doposiaľ nebolo vydané rozhodnutie o zrušení konkurzu. Tiež rozsudok NS ČR 29Cdo 4968/2009 sa zaoberal náhradou škody, ktorej sa navrhovatelia domáhali proti členom štatutárneho orgánu menovanej obchodnej spoločnosti a teda nie proti štátu preto, lebo členovia štatutárneho orgánu si oneskorene splnili povinnosť podať návrh na vyhlásenie konkurzu na majetok danej obchodnej spoločnosti. Tiež sa tu žalobcovia nedomáhali náhrady celej výšky škody a tiež sa nedomáhali náhrady škody voči štátu. Rozdiel medzi zodpovednosťou štátu a zodpovednosťou členov štatutárneho orgánu spočíva aj v tom, že zodpovednosť členov štatutárneho orgánu je všeobecnou občianskoprávnou zodpovednosťou za škodu a je založená na prezumpcii zavinenia s možnosťou týchto osôb zbaviť sa tejto zodpovednosti. Tiež súd uviedol, že posúdenie otázky vzniku škody je v prípade týchto subjektov, t.j. členov štatutárneho orgánu, zodpovedných za škodu úplne odlišné ako posúdenie otázky vzniku škody pri zodpovednosti štátu za škodu a nemožno ich navzájom zmiešavať. V danom prípade teda zodpovednosť štátu, ak existuje iný dlžník, ako v danom prípade družstvo PDSI a zodpovední členovia jeho orgánov, je zodpovednosť subsidiárna a tiež objektívna, ktorej sa štát nemôže zbaviť a preto musia byť najskôr využité všetky zákonné možnosti žalobcu voči iným dlžníkom a až následne musí byť preukázaná nespochybniteľne zodpovednosť štátu za škodu, ako aj všetky tri predpoklady tejto zodpovednosti, ktoré musia byť súčasne splnené. Odporca zároveň uviedol, že žalobcovia doposiaľ nevznikla žiadna škoda, resp. chýba tu základný predpoklad zodpovednosti štátu za škodu a nemožno ani odhadnúť, v akej výške navrhovateľke škoda vznikla a kedy v budúcnosti eventuálne vznikne, pretože vznik samotnej škody a jej výška závisí od výsledkov konkurzného konania družstva PDSI a až následne, ak pohľadávka navrhovateľky voči dlžníkovi nebude uspokojená v rámci konkurzu družstva PDSI, až vtedy môže navrhovateľke vzniknúť škoda.

Skutočnou škodou by mohla byť ujma, ktorá spočíva v neuspokojenej pohľadávke navrhovateľky voči dlžníkovi, teda voči družstvu PDSI. Táto škoda nevzniká v okamihu splatnosti pohľadávky, ani v okamihu omeškania dlžníka (teda družstva PDSI), ale mohla by vzniknúť až okamihom, keď sa právo veriteľa (navrhovateľky) na plnenie voči dlžníkovi stalo fakticky nevymáhateľným a je vylúčené, aby bolo uspokojené. Preto odporca bol toho názoru, že navrhovateľka nepreukázala hneď prvotný predpoklad zodpovednosti štátu za škodu a to vznik škody. V tejto súvislosti poukázal na nález Ústavného súdu SR II. ÚS 165/2002-43 z 13.02.2013 (bod 36 odôvodnenia nálezu) týkajúcej sa aktívnej legitímácie navrhovateľa na uplatnenie nároku na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci. Právny zástupca navrhovateľky tiež uviedol, že podmienkou vzniku zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom podľa § 9 cit. zákona nie je, aby poškodený preukázal bezúspešnosť vydania pohľadávky v konkurznom konaní, pretože zákon 514/2003 Z.z. nedefinuje uvedenú podmienku ako jednu z predpokladov tejto zodpovednosti a zároveň sa navrhovateľka odvoláva na súdne rozhodnutia KS v Banskej Bystrici 17Co/2/2013 a 14Co/172/2012, ako aj na uznesenie NS SR sp. zn. 2Cdo 48/2010 a sp. zn. 2Cdo 155/2011. Odporca uvádza, že tieto súdne rozhodnutia nie sú porovnateľné s prejednávanou vecou a ani odôvodnenia týchto rozhodnutí nedávajú odpovede na právne a skutkovo relevantné otázky, ktoré súvisia s touto prejednávanou vecou. Uvádzané rozhodnutia sa zameriavajú na posúdenie kolízie nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia od tretej osoby a nároku na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím štátu, ktoré bolo vykonané a po zrušení ktorého vzniklo bezdôvodné obohatenie tretej osoby. V týchto rozhodnutiach sa uvádza, že v situácii, kedy je z okolností prípadu jasne zrejmé, že žaloba o vydanie bezdôvodného obohatenia by nemohla uspieť, tak súd rozhodujúci v spore o náhradu škody môže sám, ako predbežnú otázku riešiť úspešnosť žaloby a uspokojenie nároku bez toho, aby bol poškodený nútený podstúpiť ďalší samostatný súdny spor, pričom sa však zároveň vyžaduje aj nevyhnutnosť vzniku škody, ktorá je jedným zo základných predpokladov vzniku nároku na náhradu škody. Ak nie je splnená podmienka preukázania vzniku samotnej škody, napr. aj preukázaním nemožnosti domôcť sa vydania plnenia z bezdôvodného obohatenia, tak neprichádza do úvahy ani vznik nároku na jej náhradu.

V súdnej praxi podľa odporcu však prevláda záver, že k vzniku škody dôjde až vtedy, keď je zrejmé, že nárok na plnenie nemožno vymôcť od tretej osoby, resp. od priameho dlžníka. Ide o logický záver súdov, pretože v opačnom prípade by dlžník mohol špekulatívne očakávať, resp. sa spoliehať na

to, že jeho dlhy splní štát, čo je pravdepodobne aj v prejednávanej veci, keďže právny zástupca navrhovateľky relatívne nedávno zastupoval aj družstvo PDSI, teda dlžníka. Iba družstvu PDSI ako dlžníkovi, na majetok ktorého bol vyhlásený konkurz pod sp. zn. 3K/95/2010, vznikla povinnosť vrátiť finančné prostriedky navrhovateľke ako veriteľovi a len v prípade, ak sa navrhovateľka nedomôže plnenia od svojho priameho dlžníka - družstva PDSI, tak až potom bude zrejmé, či navrhovateľke vznikla alebo nevznikla škoda. Navrhovateľka v odvolaní zavádzajúco tvrdí, že súd prvého stupňa pri svojom rozhodovaní nezohľadnil a správne nevyhodnotil správu správcu konkurznej podstaty úpadcu PDSI o stave konkurzu, z ktorej vraj vyplýva, že aktuálny stav konkurzu je taký, že objektívne vylučuje možnosť navrhovateľky ako veriteľa uspokojiť sa z konkurzu. Toto tvrdenie je zavádzajúce, pretože správca konkurznej podstaty naopak vo svojom písomnom vyjadrení o stave konkurzu uviedol, že hlavné zdroje príjmov, ktoré by mal získať správca konkurznej podstaty, spočívajú v uplatnených nárokoch súdnou cestou, pričom správca v záujme úpadcu (družstva PDSI) vedie približne 200 súdnych konaní, o ktorých nebolo právoplatne rozhodnuté a teda z vyjadrenia správcu jednoznačne vyplýva, že hodnota konkurznej podstaty družstva PDSI sa ešte bude meniť a toho času nie je absolútne zrejmé, koľko a kedy bude vyplatené jednotlivým bývalým členom družstva PDSI. Tiež k námietke navrhovateľky, že v konkurznom konaní a v súvisiacich incidenčných súdnych konaniach, ani viac ako dva roky od vyhlásenia konkurzu nemajú veritelia ani len zistené pohľadávky, odporca poukázal na písomné vyjadrenie správcu konkurznej podstaty, že účtovníctvo úpadcu PDSI je v katastrofálnom stave a bolo vedené len do júla 2010 a po tomto dátume sa v účtovníctve nenachádzajú žiadne účtovné záznamy, doklady sú v neporiadku, resp. niektoré z nich chýbajú, časť finančných operácií úpadcu bola realizovaná v hotovosti bez riadneho zaznamenania v účtovníctve, pričom pohľadávky neboli popreté z dôvodu, že by boli nedostatočne zdokladované, ale v dôsledku podozrivého hospodárenia úpadcu v období pred konkurzom. Odporca dodal, že pritom práve v predmetnom období veľmi podozrivého hospodárenia a aj v období pred konkurzom v roku 2009 poskytovala družstvu PDSI (jeho predstavenstvu) diskutabilné právne služby advokátska kancelária FUTEJ & Partners, s.r.o., čo vyplýva zo správy správcu konkurznej podstaty družstva PDSI o priebehu konkurzu zo dňa 24.08.2011, ktorej kópia je založená aj v súdnom spise prvostupňového súdu. Navrhovateľka teda nepreukázala jednak nesprávny úradný postup štátu (odporcu), nepreukázala ani vznik škody, pretože navrhovateľka ako veriteľ má vymáhateľnú pohľadávku voči družstvu PDSI, ako aj voči orgánom družstva PDSI a preto jej návrh sa javí ako predčasný.

K námietkam navrhovateľky, že v zápisniciach súdu nie je uvedené, že boli prečítané určité listiny alebo ich presne označené časti, odporca uviedol, že súd oboznámil jednotlivé dôkazy nachádzajúce sa v súdnom spise, čo jasne vyplýva zo zápisnice z pojednávania a účastníci vyhlásili, že sú im všetky listiny, ktoré sú súčasťou súdneho spisu známe a preto na ich oboznámení čítaním netrvajú. Navyše obsah všetkých listinných dôkazov je účastníkom dobre známy aj z inej súdnej činnosti prvostupňového súdu, pretože na Okresnom súde Bratislava I je podľa informácií podaných cca 800 žalôb na rovnakom skutkovom a právnom základe. Z rozhodnutia NS SR 1Obo 283/2006 z 27.02.2008 vyplýva, že netreba dokazovať skutočnosti všeobecne známe alebo známe súdu z jeho činnosti. Z tohto rozhodnutia tiež vyplýva, že dôkazy, na ktoré žalobca dodatočne poukazuje sú súdu všeobecne známe, pretože žalobca viedol desiatky sporov na rovnakom skutkovom a právnom základe voči rôznym dlžníkom, takže dokazovanie v tomto smere nebolo potrebné vykonať. I v tomto prípade sa vedú stovky sporov na rovnakom skutkovom a právnom základe a vo všetkých sporoch je právnym zástupcom žalobcov, ktorí sú veriteľmi družstva PDSI, advokátska kancelária FUTEJ & Partners, s.r.o..

Krajský súd v Bratislave, ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p.), viazaný dôvodmi a rozsahom odvolania, podľa § 212 ods. 2 O.s.p. preskúmal rozsudok súdu prvého stupňa v jeho napadnutej časti, prejednal odvolanie navrhovateľky bez nariadenia pojednávania podľa § 156 ods. 3 O.s.p. a dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné.

Podľa § 219 ods. 2 O.s.p., ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť, len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody. Odvolací súd má za to, že súd prvého stupňa v dostatočnom rozsahu vykonal dokazovanie, správne vec právne posúdil a správny je aj záver súdu prvého stupňa, že v konaní nebol preukázaný nesprávny úradný postup zo strany Národnej banky Slovenska pri vykonávaní dohľadu nad činnosťou družstva. Odvolací súd v tomto smere poukazuje na podrobné odôvodnenie napadnutého rozhodnutia, v ktorom súd prvého stupňa v súlade s ustálenou judikatúrou ÚS SR (I. ÚS 46/05, I. ÚS 352/6, II. ÚS 220/08,

III. ÚS 12/17, IV. ÚS 163/08) zodpovedal účastníkmi konania nastolené otázky, ktoré majú rozhodujúci význam pre posúdenie veci samej, a s ktorým sa stotožňuje aj súd druhého stupňa.

Zákon č. 514/2003 Z. z. definuje nesprávny úradný postup v ustanovení § 9 ods. 1 druhá veta tak, že okrem iného sa zaň považuje porušenie povinností orgánu verejnej moci urobiť úkon, alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prieťahy v konaní, alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických a právnických osôb.

Z obsahu pojmu „nesprávny úradný postup“ vyplýva, že vo všeobecnosti môže ísť o akúkoľvek činnosť, spojenú s výkonom právomoci určitého štátneho orgánu, ak pri tomto výkone, alebo v súvislosti s ním dôjde k porušeniu pravidiel stanovených právnymi predpismi pre konanie štátneho orgánu, alebo k porušeniu poriadku, ktorý vyplýva z povahy, funkcie, alebo cieľov tejto činnosti. Vznik zodpovednosti za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom je viazaný na splnenie jej predpokladov. Sú nimi: nesprávny úradný postup, vznik škody a príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a škodou. Odvolací súd sa v plnom rozsahu stotožňuje so záverom súdu prvého stupňa, že v konaní nebolo preukázané, že by odporca nesprávne úradne postupoval tým, že riadne nevykonával bankový dohľad nad uvedenými subjektmi. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na to, že až od účinnosti novelizovaného ustanovenia § 129 ods. 3 zákona č. 566/2001 Z.z. (novela zákona č. 566/2001 Z.z. vykonaná zákonom č. 129/2010 Z.z.), teda až od 01.06.2010 boli povinnosti vyhlasovateľa verejnej ponuky majetkových hodnôt rozšírené tak, že družstvo ako vyhlasovateľ verejnej ponuky majetkových hodnôt malo zákonom uloženú povinnosť dodržiavať schválený prospekt investície. Teda až od 01.06.2010 mohla NBS dohliadať, či družstvo dodržiava schválený prospekt investície. Zároveň povinnosť aktualizovať prospekt investície v zmysle § 125 c) ods. 1, v spojení s § 127 ods. 4 zákona č. 566/2001 Z.z. bola vyhlasovateľovi verejnej ponuky majetkových hodnôt stanovená až od 1.1.2009 na základe novelizovaného ustanovenia § 127 ods. 4 zákona č. 566/2001 Z.z. (novela zákona 566/2001 Z.z. vykonaná zákonom č. 558/2008 Z.z.). Počas celej doby od vyhlásenia verejnej ponuky majetkových hodnôt zodpovedal investorom za pravdivosť a úplnosť údajov v prospekte investície štatutárny zástupca vyhlasovateľa verejnej ponuky majetkových hodnôt (§ 128 ods. 1 písm. h) zákona č. 566/2001 Z.z.) pokiaľ ide o rizikovosť portfólia, zákon č. 566/2001 Z.z. neukladá o vyhlasovateľovi verejnej ponuky majetkových hodnôt a teda ani družstvu, žiadne povinnosti v oblasti rozloženia rizík, na rozdiel od iných dohliadaných subjektov, (napr. správcovské spoločnosti pre kolektívne investovanie). Preto tieto neexistujúce povinnosti družstva nemohla NBS kontrolovať. NBS nevykonávala dohľad nad finančnými ukazovateľmi družstva, ako sa mylne domnieva navrhovateľka. NBS mohla podľa platnej právnej úpravy kontrolovať len to, či družstvo plní informačné povinnosti v zmysle § 126 až 130 zákona č. 566/2001 Z.z. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na to, že navrhovateľka si musela byť vedomá toho, že s jej investíciou je spojené riziko a že doterajší alebo propagovaný výnos nie je zárukou budúcich výnosov (ustanovenie § 129 ods. 1 písm. b) zákona č. 566/2001 Z.z., v znení platnom do 21.07.2013; § 126 až 130 boli zo zákona č. 566/2001 Z. z. vypustené novelou, vykonanou zákonom č. 206/2013 Z.z., účinným dňa 22.07.2013). Ak si tejto skutočnosti navrhovateľka nebola vedomá, nemožno to pričítať na farchu Národnej banky Slovenska v zmysle zásady, podľa ktorej neznalosť zákona neospravedlňuje. To isté platí aj pokiaľ ide o argumentáciu navrhovateľky, že o rozsahu dohľadu NBS nad činnosťou družstva nemala vedomosť. Z uvedeného možno uzavrieť, že v konaní nebol preukázaný základný predpoklad vzniku zodpovednosti za škodu, spôsobenú nesprávnym úradným postupom štátu v zmysle § 9 zákona č. 514/2003 Z.z., ktorým je nesprávny úradný postup štátu, zastúpeného Národnou bankou Slovenska. K odvolacej námietke navrhovateľky, ktorá poukazovala na rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 29Cdo/4968/2009, odvolací súd uvádza, že navrhovateľka tento rozsudok interpretovala nesprávne. Predovšetkým je potrebné uviesť, že rozsudok sa týka náhrady škody, ktorú veriteľom spôsobili osoby povinné podať návrh na vyhlásenie konkurzu tým, že so splnením tejto povinnosti boli v omeškaní. Okrem toho Najvyšší súd ČR v odôvodnení uvedeného rozsudku poukázal na rozhodnutie R48/2011, týkajúce sa náhrady škody spôsobenej výkonom verejnej moci, podľa ktorého v prípade prebiehajúceho konkurzu na majetok dlžníka sa posúdenie nedobytnosti pohľadávky poškodeného ako predpokladu vzniku zodpovednosti štátu sa odvíja odo dňa, keď poškodený obdržal plnenie na základe právoplatného rozvrhového uznesenia, čo však nie je prípad navrhovateľky, keďže si pohľadávku v konkurze neuplatnila. Uvedený rozsudok sp. zn. 29Cdo/4968/2009 nepolemizuje so závermi rozhodnutia R48/2011, ale súčasne berie do úvahy rozhodnutie R33/2008, podľa ktorého otázka nemožnosti uspokojenia pohľadávky veriteľa môže byť zodpovedaná aj skôr než pri rozvrhu (ku ktorému ani nemusí prísť). V tejto súvislosti Najvyšší súd Českej republiky uviedol, že miera možného uspokojenia veriteľov dlžníka môže byť objasnená už pri vydaní čiastočného rozvrhu, prípadne pri právoplatnom schválení konečnej správy, ak z nej bude zrejmé, že dosiahnutý výťažok z peňaženia konkurznej

podstaty nebude stačiť, ani na plné uspokojovanie pohľadávok za podstatou, tak že nezaistení veritelia druhej triedy neobdržia nič pri rozvrhu. Z uvedeného rozsudku Najvyššieho súdu Českej republiky teda nevyplýva záver, že návrh na náhradu škody proti štátu možno podať v ktoromkoľvek štádiu konkurzného konania. Z tohto rozsudku vyplýva, že 1/ predpokladom vzniku zodpovednosti štátu za škodu je nedobytnosť pohľadávky poškodeného v tom zmysle, že je zrejmé, že poškodený neobdrží v konkurznom konaní žiadnu sumu, 2/ to, v akej výške vznikla veriteľovi škoda, možno zistiť už skôr, než pri rozvrhu a to napr. pri vydaní čiastočného rozvrhu, alebo pri právoplatnom schválení konečnej správy. V prejednávanej veci v konkurznom konaní vyhlásenom na majetok družstva nedošlo k speňažovaniu majetku z podstaty, preto správca konkurznej podstaty doteraz nemohol podať konečnú správu o speňažovaní majetku z podstaty a vzhľadom na to, nemohlo dôjsť ani k čiastočnému rozvrhu.

Pokiaľ sa týka nesprávneho úradného postupu odporcu, ktoré spočíva v prijatí nedostatočných opatrení na nápravu protiprávneho stavu po tom, ako odporca zistil pochybenie obchodníka s cennými papiermi pri činnosti voči družstvu, odvolací súd v plnom rozsahu poukazuje na odôvodnenie rozhodnutia súdu prvého stupňa a v tomto smere poukazuje na jeho dostatočné odôvodnenie.

K ďalšej námietke na navrhovateľky, týkajúcej sa procesného pochybenia súdu prvého stupňa v tom zmysle, že súd prvého stupňa na pojednávaní nevykonal riadne v zákonom stanovenom rozsahu dokazovanie listinnými dôkazmi, odvolací súd uvádza, že z obsahu zápisnice zo dňa 20.01.2014 vyplýva, že účastníci boli súdom riadne oboznámení z obsahom predložených listinných dôkazov. Z obsahu predmetnej zápisnice jednoznačne vyplýva, že súd oboznámil obsah spisu ako aj listinné dôkazy predložené účastníkmi konania tak navrhovateľom ako aj odporcom.

Vzhľadom na vyššie uvedené preto podľa odvolacieho súdu odvolacia námietka navrhovateľa v tejto veci neobstojí.

Rozsudok súdu prvého stupňa je v jeho napadnutej časti, ktorou bol zamietnutý návrh navrhovateľa o náhradu škody vecne správny a preto ho odvolací súd v tejto časti s poukazom na ust. § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil.

Výrok, ktorým súd prvého stupňa zamietol návrh navrhovateľa na začatie prejudiciálneho konania pred súdnym dvorom Európskej únie, nebol napadnutý odvolaním a nadobudol právoplatnosť.

O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 142 ods. 1, v spojení s ust. § 224 ods. 1 O.s.p. a ich náhradu úspešnému odporcovi nepriznal, pretože mu v odvolacom konaní žiadne trovy nevznikli.

Napadnutým uznesením zo dňa 08.01.2015, č.k. 15C/210/2011-253 súd prvého stupňa uložil navrhovateľke povinnosť zaplatiť poplatok za odvolanie vo výške 20,- Eur v zmysle pol. 7a Sadzobníka súdnych poplatkov, v lehote 10 dní od doručenia uznesenia.

Proti tomuto uzneseniu podala odvolanie navrhovateľka. Navrhla, aby odvolací súd napadnuté uznesenie zrušil a konanie o vyrubení súdneho poplatku zastavil. Uviedla, že poplatok za odvolanie nie je povinná zaplatiť vzhľadom na ust. § 18ca zák. č. 71/1992 Zb.. Namietala, že predmetom tohto konania je nárok navrhovateľky na náhradu škody podľa § 9 zák. č. 514/2003 Z.z. v platnom znení, ktoré sa začalo do 30.09.2012 a na ktoré sa s poukazom na § 18ca, v spojení s ust. § 4 ods. 4 zákona o súdnych poplatkoch vzťahuje neobmedzené vecné oslobodenie od platenia súdneho poplatku ex lege, ktoré sa týka všetkých položiek sadzobníka zákona o súdnych poplatkoch. V tomto smere poukázala i na rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave pod č.k. 4Co/128/2014-310 v skutkovo a právne totožnom prípade, v ktorom odvolací súd konštatoval, že súd prvého stupňa nepostupoval správne, keď navrhovateľke vyrubil súdny poplatok za odvolanie, keďže konanie sa začalo 30.12.2011.

Odvolací súd, ktorý bol viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 O.s.p.) preskúmal napadnuté uznesenie, prejednal odvolanie bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné.

Položka 7a Sadzobníka súdnych poplatkov, ktorý tvorí prílohu zák. č. 71/1992 Zb. bola do sadzobníka vložená novelou zák. č. 71/1992 Zb., vykonanou zák. č. 286/2012 Z.z., ktorý nadobudol účinnosť dňa 01.10.2012. Súčasne bol s touto novelou do zák. č. 71/1992 Zb. vložený § 18ca, podľa ktorého z úkonov navrhnutých alebo za konania začaté do 30.09.2012 sa vyberajú poplatky podľa predpisov, účinných do 30.09.2012, i keď sa stanú splatnými po 30.09.2012. Konanie o náhradu škody podľa zák. č. 514/2003 Z.z. nebolo do 30.09.2012 uvedené v Sadzobníku súdnych poplatkov. Napriek tomu je navrhovateľka povinná zaplatiť poplatok za odvolanie. Totiž podľa § 6 ods. 2, prvá veta zák. č. 71/1992 Zb., ak je sadzba poplatku ustanovená za konanie, rozumie sa tým konanie na jednom stupni. To znamená, že navrhovateľka by nebola povinná zaplatiť poplatok za odvolanie iba v prípade, ak by odvolanie podala pred 30.09.2012. Odvolanie však podala dňa 04.12.2014. Odvolacie konanie sa teda začalo za účinnosti zák. č. 71/1992 Zb., v znení zák. č. 286/2012 Zb., preto je navrhovateľka povinná zaplatiť poplatok za odvolanie v zmysle pol. č. 7a Sadzobníka súdnych poplatkov vo výške 20,- Eur. Zákomom

č. 286/2012 Zb. bolo zo zákona č. 71/1992 Zb. vypustené ust. § 4 ods. 1 písm. k/, podľa ktorého bolo konanie vo veciach náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom oslobodené od súdnych poplatkov. To znamená, že toto konanie nie je od 01.10.2012 oslobodené od súdnych poplatkov.

Z týchto dôvodov odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa podľa § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil.

Toto rozhodnutie bolo prijaté odvolacím senátom pomerom hlasov 3 : 0 .

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.